

II. ATALA BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOKO TOKI ADMINISTRAZIOA

Orozkoko Udala

Orozkoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza behin betiko onartzea.

Orozkoko Udalbatzak 2024ko maiatzaren 14an egindako batzarrean, beste batzuren artean Orozkoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza hasieraz onartu eban.

Jendaurrean egon dan epealdian inolako alegazinerik aurkeztu ez danez, apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 70.2 artikuluan ezarritakoari jarraiki oso osorik argitatzen da.

Orozkon, 2024ko garragarriaren 9an. — Alkatea, Aitor Iza Albizua

**OROZKOKO EMAKUMEEN ETA GIZONEN
BERDINTASUNERAKO ORDENANTZA****ARRAZOIEN AZALPENA (I)**

I. Azken hamarkadetan, emakumeen eta gizonen berdintasunaren gaia pixkanaka sartu da estatuz gaindiko erakundeen agenda politikoan, Estatuetan, baita haien antolaketan administrazio ezberdinetan ere.

Zentzu honetan, bai Nazioartean, bai Europar Batasunean, bai Espainiako Estatuan, bai Euskal Autonomia Erkidegoan, botere publikoek emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko duten konpromisoa erakusten duten araudi garrantzitsu eta ugariak bulatzatu dira.

Nazioarte mailan, helburu hori islatzen da, batez ere, hitzarmen hauetan:

- Emakumeen eskubide politikoei buruzko Hitzarmena (1952an onartua eta Espainiar Estatuak 1974ko apirilaren 14an sinatua).
- Emakumeen aurkako diskriminazio mota guztiak ezabatzeko Hitzarmena (1979ko abenduaren 18an onartua eta 1983ko abenduaren 16an Espainiako Estatuak berretsi zuen) eta Hitzarmenaren Hautazko Protokoloa (1999ko urriaren 6an onartua).
- Emakumeen aurkako indarkeria ezabatzeko Adierazpena (1993ko abenduaren 20an onartua).
- Pekineko Adierazpena eta Ekintza Plataformako Nazio Batuen Emakumeei buruzko Laugarren Konferentziaren (Beijing, 1995) eta bere ondorengo saioetan Beijing+5 (New York, 2000), Beijing+10 (New York, 2005) eta Beijing+15 (New York, 2010).
- Eskubide Zibil eta Politikoen, eta Eskubide Ekonomiko, Sozial eta Kulturalen Nazioarteko Itunak (1966, 1977an berretsia).
- Populazioari eta Garapenari buruzko Nazioarteko Konferentziaren Ekintza Programa -ICPD- (1994), sexu eta ugalketa eskubideei buruzkoa.

Europar Batasunaren mailan, azpimarratzekoa da:

- Giza Eskubideen Europako Hitzarmena.
- Amsterdameko Ituna.
- Emakumeen aurkako indarkeriari eta etxeko indarkeriari aurrea hartzeko eta aurre egiteko Europako Kontseiluaren Hitzarmena, Istanbuler, 2011ko maiatzaren 11n. 2014an Espainiako Estatuan indarrean jarri zenetik barne ordenamendu juridikoak egokitzea eskatzen duena, hitzarmena bere osotasunean aplikatzea bermatzeko.
- 2002/73/EE, 2004/113/EE eta 2006/54/EE zuzentarauak.
- Familia eta bizitza profesionala bateratzeari buruzko Zuzentzarua (2019/1158).
- Genero Berdintasunerako Estrategia 2020-2025.

Estatu mailan, oinarritzko erreferentziak hauek dira:

- Espainiako Konstituzioaren 9.2 eta 14. artikulua, bai eta urriaren 13ko 30/2003 Legea, genero-eraginaren ebaluazioa gobernuak prestatutako arau-xedapenetan txertatzeko neurriei buruzkoa ere.
- 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, genero-indarkeriaren aurka Babes Integrala emateko Neurriei buruzkoa.
- 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako, administrazio publikoak eta enpresak parte hartzen duena.
- 2017an sinatutako Genero Indarkeriaren aurkako Estatu Ituna, emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean erakundeen erantzuna hobetzeko konpromisoak eta neurri zehatzak zehazten dituena.

- 901/2020 Errege Dekretua, urriaren 13koa, berdintasun planak eta horien erregistroa arautzen dituen eta 713/2010 Errege Dekretua, maiatzaren 28koa, hitzarmenak eta lan hitzarmen kolektiboak erregistratu eta gordailatzeari buruzkoa.
- 902/2020 Errege Dekretua, urriaren 13koa, emakumeen eta gizonen soldata-berdintasunari buruzkoa.
- 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, sexu askatasunaren berme integralari buruzkoa.

Euskadiko Autonomia Erkidegoan, martxoaren 16ko 1/2023 Lege Dekretuak, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Emakumeenganako Indarkeria Sexistarik gabeko Bizitza Librerako Legearen testu bategina onartzen duenak, arteko berdintasun gaietan eskumen esparrua ezartzen du. Emakumeak eta gizonak Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazioetarako, foru eta udaletakoak barne.

Azkenik, foru mailan, Bizkaiko Foru Aldundiak indarrean du ekainaren 20ko 4/2018 Foru Araua, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako.

ARRAZOIEN AZALPENA (II)

II. Arau-testuinguru honetan, berdintasun planak izan dira, batez ere, azken hamabost urteotan toki mailan sortutako eta kudeatutako berdintasun-politiken norabidean nabarmen eragin duen tresna nagusia eta Orozkoko Udalak hainbat plan garatu ditu, 2009az geroztik, aurrerapen nabarmenak lortuz.

Berdintasun Ordenantza honen xedea da udalerriko emakumeen eta gizonen berdintasunerako politikak sendotzea eta iraunkortasuna ematea, erregulazio-tresna baten bidez, modu osagarrian, eta plangintza-tresna gisa udal berdintasun planekin batera, plangintza-tresna gisa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna Orozkoko ekonomia eta gizarte antolaketa-erdigunean jartzea.

Zentzu horretan, denboran irauteko asmoa duen arau-dokumentu honek Udalaren jarduna gidatu behar duten printzipioak eta helburuak finkatzen ditu, hori lortzeko esku-hartze ildo nagusiak zehazten ditu, eta barne antolamendu-baldintzak sortzen ditu hori egin ahal izateko.

Azken helburua emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna lortzea da, emakumeen aurkako diskriminazioa eta gizarte- eta genero-desberdintasunak sortzen eta erreproduzitzen dituzten egitura historiko ezberdinak kenduz.

ARRAZOIEN AZALPENA (III)

III. Orozkoko Udaleko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza, lurralde-administrazio publiko den heinean, arau-ahalmenaren indarrez ematen da. Toki Araubidearen Oinarriei buruzko apirilaren 2ko 7/1985 Legeak ematen du, toki-erakundeak gai honetan esku hartzeko oinarritzko dokumentu arautzaile gisa ezarriz.

Hiru titulutan egituratuta dago:

- Lehenengoan Orozkoko Udalak kalitatezko berdintasun politikak gauzatzeko beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide materialak bermatzeko izango dituen baldintza estrukturalak jorratzen ditu.
- Bigarrenak, berdintasun-politiken mainstreaming egokia bermatzeko neurriak integratzen ditu, udal-antolakuntza osoa barneratu dezaten.
- Hirugarrenak genero-ikuspegia arlo sektorialetan txertatzeko neurri zehatzak biltzen ditu, eta bereziki partaidetza soziopolitikoan, komunikabideetan, kulturen eta kirolean eta berdintasunean.

**AURRE-IZENBURUA
XEDAPEN OROKORRAK****1. artikulua. — Xedea eta arau-esparrua**

1. Ordenantza honen xedea da Orozkoko Udalean emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren araubide juridikoa ezartzea udal mailan, nazioarteko, Europako, estatuko eta Autonomia Erkidegoko arauen esparruan. Horretarako, emakumeen aurkako diskriminazioa subordinazio, egiturazko eta sistemiko izaera duen fenomeno unibertsala dela aitortzean oinarritzen da.

2. Aurreko atalean ezarritakoarekin bat etorritz, Ordenantza honen edukia indarreko araudiarekin bat etorriko da, parte expositiboan jasotakoa.

2. artikulua. — Helburua

Ordenantza honen xedea da Orozkoko Udalak emakumeen eta gizonen berdintasunaren gaitan egin beharreko jarduna arautu behar duten printzipio orokorrak ezartzea, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatu eta bermatzera zuzendutako neurri multzo bat arautzea ere. Bizitzako esparru guztiak eta, bereziki, emakumeen autonomia sustatzea eta posizio soziala, ekonomikoa eta politikoa indartzea, haien aurkako diskriminazio mota guztiak ezabatuz eta objektuaren eskubideen erabilera eraginkor eta erreala eragozten duten oztopoak kenduz. Desberdintasun estrukturalak eta sexuaren arabeko diskriminazio mota guztiak ezabatzea, emakumeen aurkako indarkeria sexistaren barne. Hori guztia, azken xedearekin, pertsona guztiak aske izango dira, bai esparru publikoan bai pribatuan, beren gaitasun pertsonalak garatzeko eta erabakiak hartzeko, sexuaren arabeko rol tradizionalak ezarritako mugarik gabe, berdintasunezko gizarte bat lortzeko, emakumeen eta gizonen jokabide, nahi eta behar desberdinak berdin kontuan hartzen, baloratzen eta sustatzen dira.

Ordenantza honen azken helburua da emakumeen eta gizonen berdintasun erreala eta eraginkorra lortzeko beharrezkoak diren baldintzak bermatzea beren jarduketa-eremu guztietan, Berdintasuna kokatzen duen Orozkon gizarte-antolakuntza eredu bat erakitzen laguntzeko, emakumeen eta gizonen arteko zeharkako lehentasun gisa udalaren politika publikoen diseinuan.

3. artikulua. — Aplikazio-eremua

1. Ordenantza hau udal Administrazioari eta haren menpeko edo hari lotuta dauden erakunde eta erakunde publikoei aplikatuko zaie.

2. Era berean, bere osoan ezarritako entitate pribatuei eta bereziki Udalarekin kontratuak edo lankidetzak hitzarmenak sinatzen dituzten edo hark emandako laguntzen edo diru-laguntzen onuradun diren erakunde pribatuei ere aplikatuko zaie.

4. artikulua. — Oinarrizko printzipioa eta printzipio instrumentalak

1. Ordenantza honen oinarrizko arau-printzipioa Espainiako Konstituzioaren 9.2 eta Euskal Autonomia Estatutuaren 9.2d) artikuluetan aurkitzen da, zeinaren arabera botere publikoek berdintasun erreala eta eraginkorra bilatu behar duten taldeetan, non banakoa integratuta dagoen.

2. Aurreko atalean aipatutako berdintasun erreala eta eraginkorra bermatzeko, udal-ahalmenak honako hauek erabiliko ditu:

a) *Tratu berdintasuna*

Ordenantza honen ondorioetarako:

— Zuzeneko diskriminazioa gertatuko da pertsona bat antzeko egoeran dagoen beste pertsona bat baino tratu txarragoan dagoenean, izan denean edo tratatu zezakeenean, bere sexuagatik edo sexuarekin zuzenean lotutako zirkunstantziagatik, hala nola haurdunaldia edo amatasunagatik. Delitu gisa kalifika daitekeenari kalterik egin gabe, sexuaren arabeko zuzeneko diskriminaziotzat hartzen dira sexu-jazarpena eta sexuaren arabeko jazarpena.

- Zeharkako diskriminazioa izango da itxuraz neutrala den egintza, irizpide edo praktika juridiko batek sexu bereko pertsonen proportzio nabarmen handiagoari kalte egiten dionean, baldin eta egintza, irizpide edo praktika juridiko hori egokia eta beharrezkoa ez bada, eta sexuarekin zerikusirik ez duten irizpide objektiboekin justifika daitekeenean.
- Emakumeentzako eta gizonentzako tratu ezberdina proposatzen duten neurriak, arrazoizko justifikazio objektibo eta arrazoizkoa duten neurriak ez dira sexuaren arabeko diskriminaziotzat hartuko, emakumeentzako ekintza positiboan oinarritzen direnak barne, babes bereziaren premian, sexuak arrazoi biologikoengatik, edo gizonak etxeko lanetan eta pertsonen zaintzan eta tratu eta aukera berdintasunaren aldeko lanean sartzeari sustatzeko.

b) *Elkargune-ikuspegiaren integrazioa*

Orozkoko Udalak diskriminazio anizkoitzaren aurka borrokatuko du eta diskriminazio egoerak sor ditzaketen beste faktore batzuk gertatzen diren emakume edo emakume taldeen oinarritzko eskubideen erabilera eraginkorra bermatuko du, hala nola, gizarte diskriminazio egoerak, ondarea, adina, jaiotza, arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo bestelakoak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, desgaitasuna, sexu orientazioa, genero identitatea, genero adierazpena, migrazio prozesua, errefuxiatuen egoera, kultura, landa-jatorria, GIB egoera, bakarrekia, guraso-familia, familia-konfigurazioa edo beste edozein baldintza edo zirkunstantzia pertsonal, sozial edo administratibo. Horrez gain, elkargune-ikuspegia sustatu behar dute, hau da, Ordenantza honen ondorioetarako, sexua eta/edo generoa maila anitzetan eta askotan aldibereko faktoreekin sexua eta/edo generoa nola elkarrekin erlazionatzen eta nola elkarrengatzen duten kontuan hartzea. gurutzatutako identitateak sortzen dira, baita botere eta zapalkuntzako egoera eta ardatz desberdinak eta elkarri lotuta.

c) *Aukera-berdintasuna*

Orozkoko Udalak neurri egokiak hartuko ditu emakume eta gizonen, berdintasun baldintzetan, eskubide politiko, zibil, ekonomiko, laboral, sozial, kultural, ingurumeneko eta erregelamenduz aitor daitezkeen oinarritzko eskubideen erabilera eraginkorra bermatzeko, botererako kontrola eta sarbidea eta baliabide eta onura ekonomiko eta sozialak barne.

Ordenantza honen ondorioetarako, aukera-berdintasuna boterera eta baliabide eta prestaziotara iristeko edo abiatzeko baldintzei ez ezik, horiek eraginkortasunez egikaritzeko eta kontrolatzeko baldintzei ere eragiten diela ulertu behar da.

d) *Genero ikuspegiaren integrazioa*

Orozkoko Udalak genero-ikuspegia txertatuko du bere politika eta ekintza guztietan, guztietan ezarri dezan desberdintasunak ezabatzeko eta emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko helburu orokorra. Ordenantza honen ondorioetarako, genero-ikuspegia integratzea dela ulertzen da emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, nahi eta behar desberdinak sistematikoki aintzat hartzea, desberdintasunak ezabatzea eta berdintasuna sustatzea bideratutako helburu eta ekintza zehatzak barne hartuta arlo guztietan, ekintzak, maila guztietan eta plangintza, exekuzio eta ebaluazio fase guztietan.

e) *Ekintza positiboa*

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun erreala eta eraginkorra lortzea sustatzeko, Orozkoko Udalak bizitzako hainbat esparrutan dauden sexuaren arabeko egitatezko desberdintasunak ezabatzeko edo murrizteko neurri zehatzak eta aldi baterakoak hartuko ditu.

f) *Sexuaren arabeko rola eta estereotipoak ezabatzea*

Orozkoko Udalak sexuaren arabeko gizarte-rol eta estereotipoak ezabatzea sustatuko du, zeinetan emakumeen eta gizonen arteko desberdintasuna oinarritzen den eta zeinen arabera emakumei etxeko esparruan arduratzen zaien eta gizoni etxeko espa-

rruaren ardura, balorazio eta aitorten ekonomiko eta sozial oso desorekatua. Bereziki, etxeko eta zaintzako lanak politika publikoen elementu zentral gisa aitortzea sustatuko du.

g) *Emakumeen ahalduntzea*

Orozkoko Udalak emakumeen ahalduntzea sustatzeko baldintzak ezarri eta beharrezko egokitzapenak egingo ditu, haien aniztasuna kontuan hartuta. Ordenantza honen ondorioetarako, emakumea izateagatik jasaten duten desberdintasun eta diskriminazio egoera estrukturalaz norbanako eta kolektiboki sentsibilizatzeko eta ahalbidetzen duten eskumena, boterea eta kontrola eskuratzeko egiten duten prozesutzat hartuko da emakumeen ahalduntzea, beren bizitzari buruzko erabaki estrategikoak har ditzaten eta bizitzako hainbat esparrutan genero desberdintasuna eta diskriminazioa indartu eta irautarazten duten egitura eta erakundeak eraldatzeko.

h) *Partaidetza*

Orozkoko Udalak politika publikoen garapenean sustatuko du feministen eta emakumeen taldeen, gizarte eragileen eta herritar guztien parte-hartzea eta elkarrizketa sustatuko du, euren ekarpenei zilegitasun handiagoa emango dien eta parte-hartze eredu demokratikoagoa sustatzeko, errazagoa izan dakien benetako eragina izatea. Horretarako, parte hartzeko espazio eta bide egokiak egokitu edo sortuko dituzte, irisgarritasun unibertsala bermatuko dutenak.

i) *Gizonen inplikazioa*

Orozkoko Udalak sustatuko ditu, zeharka eta ekintza zehatzen bitartez, gizonen sentsibilizazioa, erantzukizuna, parte-hartzea eta inplikazioa berdintasunaren alde eta indarkeria sexistaren aurka, baita berdinzaleak ez diren maskulinitateen auzian eta desagerraraztea ere.

j) *Sexu- eta/edo genero-identitatea eta sexu-orientazioa libre garatzeko eta gorputz-autonomiarako eta autodeterminaziorako eskubidea, sexu- eta ugalketa-eskubideak gauzatzeko berme gisa*

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun erreala eta eraginkorra lortzea sustatzeko, Orozkoko Udalak beharrezko neurriak hartuko ditu sexu edo/eta genero identitatearekin eta sexu orientazioarekin lotutako diskriminazioa bizitzako alor guztietatik desagerrarazteko, bai eta, emakume guztien gorputz-autonomia eta autodeterminazioa eta, bereziki, haien sexu- eta ugalketa-eskubideen erabilera bermatzen duten beharrezko politika publikoak, ikuspegi integral eta diziplina anitzeko ikuspegitik.

k) *Berrikuntza, gardentasuna eta erantzukizuna*

Orozkoko Udalak berdintasun politiken berrikuntza eta etengabeko hobekuntza sustatuko ditu eta herritarrei gardentasuna eta kontuak bermatuko dizkie baliabide publikoen bitartez emakumeen eta gizonen berdintasunean nola laguntzen duen.

I. TITULUA

**EGITURA BALDINTZAK:
ANTOLAKETA ETA FUNTZIONAMENDUA**

I. KAPITULUA

BERDINTASUN ZERBITZUA

5. artikulua. — Berdintasun Zerbitzua

1. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Emakumeenganako Indarkeria Sexistarik gabeko Bizitza Librerako Legearen Testu Bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Lege Dekretuaren 11.1 artikuluan xedatutakoa betez, udalak Emakumeen eta gizonen Berdintasunerako Unitate bat izango du, Berdintasun Zerbitzua izeneko, eta, besteak beste, genero-ikuspegia udal politikan eta jardunean txertatzea sustatuko du.

2. Berdintasun Zerbitzua, kasu guztietan, goi-mailako ikasketak eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako prestakuntza espezifikoak eta egiaztatua duten langileak izango ditu, eta udaleko gainerako langileak elkarlanean arituko dira.

3. Horretarako, Zerbitzuaren ardura duten langileek egoki irizten dioten udal batzorde guztietan parte hartu ahal izango dute.

4. Berdintasun teknikoko langileen lanpostuek lanpostu organikoa eta harreman funtzional egokia izango dute, eta horri esker, erabaki politikoetan eraginkortasunez eragiteko aukera izango dute, Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundearen arau eta gomendioetara egokituz. Horretarako, Berdintasun Zerbitzuko langile teknikoek dedikazioa zabalduko da edo zerbitzuaren beharretara egokituko da, emakume eta gizonen arteko berdintasunaren alorrean dauden eskaerei eta sortzen ari diren erronkei eraginkortasunez erantzuteko gaitasuna bermatuz.

6. artikulua. — Funtzio orokorrak

1. Berdintasun Zerbitzua arduratuko da berdintasun-plangintza diseinatzeaz, baita dagozkion jarraipen- eta ebaluazio-mekanismoak ere, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren gaiari buruzko udal-jarduera aholkatzeaz, eta haien zehazten eta egokitzen diren arauak eta jarraibideak garatzeaz, dagozkion esku-hartze-eremuak 1/2023 Lege Dekretuan eta bere garapen-araudian ezarritakoa.

Beraz, bere eginkizunak hauek izango dira, besteak beste:

- a) Orozkoko Udalean genero ikuspegia txertatzeko egiturak, programak eta prozedurak egokitzea eta sortzea eta ekintza positiboko neurriak gauzatzea.
- b) Orozkoko eremuari, Euskal Autonomia Erkidegoko plangintza orokorraren esparruan berdintasunari buruzko indarrean dauden jarraibideak aplikatzea.
- c) Emakumeen eta gizonen arteko egoera ezberdina ezagutzea ahalbidetzen duten diagnostikoak, azterlanak eta estatistika eguneratuak egokitzea, mantentzea eta ezartzea udal esku-hartzearen arlo ezberdinetan, ikuspegi feministaz.
- d) Beren lurralde-eremuan bizi diren herritarrak emakumeen eta gizonen arteko desberdintasun egoerari buruz eta berdintasuna sustatzeko beharrezko neurriak buruz sentsibilizatzea, diskriminazio anitzeko egoerak eta diskriminazio hori sortzen duten faktoreak gurutzatzen diren modua kontuan hartuta.
- e) Indarkeria sexistaren prebentzioa eta bizirik atera direnen memoria eta erreparazioarako ekintzen koordinazioa eta kudeaketa. Indarkeriaren aurkako indarrean dagoen Protokoloaren arretari, garapenari, kudeaketari eta ebaluazioari dagokionez, eta/edo garrantzizkotzat jotzen diren indarkeria sexistaren biktima diren emakumeei arreta orientatzeko eta koordinatzeko neurri eta tresnei dagokienez.
- f) Orozkoko araudiaren jarraipena eta horien aplikazioa emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioaren arabera.
- g) Orozkoko herritarrei informazioa eta orientazioa, emakumeen eta gizonen berdintasunari, indarkeria sexistaren prebentzioari eta emakume biktimak eta bizirik ateratakoak artatzera zuzendutako programa eta zerbitzuei buruzko baliabide eta programei buruz, interseksionalitate ikuspegitik.
- h) Udal baliabide eta zerbitzu soziokomunitarioak ezartzea emakumeen eta gizonen bizitza pertsonala, familiarra eta laborala erantzuteko eta bateratzeko.
- i) Erakunde publiko eta pribatuekin harremanak eta partaidetza- eta lankidetzabideak ezartzea, beren xede edo eginkizunengatik toki-mailan emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna lortzen eta emakumeen aurkako indarkeria desagerrarazten laguntzen dutenak.
- j) Orozko aldean gertatzen diren sexuagatiko diskriminazio egoerak detektatzea eta horiek desagerrarazteko neurriak hartzea.

- k) Bere izaeragatik udal-araupen eman behar diren diskriminazio anitz jasaten duten emakumeei oinarritzko gizarte-eskubideetarako sarbidea bermatzeko helburuarekin programak edo zerbitzuak ematea.
- l) Toki mailan agindu litekeen beste edozein funtzio.

7. artikulua. — *Berdintasunaren bultzada*

Berdintasun Zerbitzuaren eginkizunei kalterik egin gabe, Udaleko langile guztiek sustatu beharko dute diskriminazioa ezabatzea eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzea beren jardun-eremuan.

II. KAPITULUA**BERDINTASUNAREN PLANGINTZA****8. artikulua. — *Definizioa***

Berdintasun Plana aldian-aldian emakumeen eta gizonen berdintasunerako udal politikaren garapena eta ezarpena islatzen den dokumentua da.

9. artikulua. — *Esku hartzeko eremuak eta berariazko kontuan hartzeko neurriak*

1. 1/2023 Lege Dekretuaren 16.3 artikuluan adierazitakoaren kaltetan izan gabe, Berdintasun Planak berariazko jarduketa-neurriak garatuko ditu udal esku-hartze eremuetako edozeinetan.
2. Era berean, Berdintasunerako Planak edo bertatik erator daitezkeen plan edo programa espezifikoek arreta berezia jarri beharko dute egoera sozioekonomikoa, adina, jatorria, aniztasun funtzionala edo sexu-joera bezalako aldagaietan, eta kontuan hartu behar dira berariaz eragiten dituzten beharrak. taldeak, diskriminazio anitzeko egoerak sortuz.

10. artikulua. — *Prestaketa eta kontrola*

1. Berdintasun Zerbitzua izango da Berdintasun Planaren diseinua sustatuko duena, baita haren jarraipena eta ebaluaziora zuzendutako zereginak ere.
2. Aurrekoari kalterik egin gabe, bere helburuak eta jarduketa-ildoak finkatzerakoan, Berdintasunerako Plana lurralde historikoko eta/edo autonomia-erkidegoko berdintasun-erakundeek onartutako plangintza-agirietan ezarritako jarraibideetara egokituko da, baldin eta ez badu tokiko mailan emakumeen eta gizonen berdintasunaren inguruan antzematen diren behar eta lehentasunen kaltetan jotzen.
3. Era berean, Berdintasun Planak gida edo orientazio gisa izan behar ditu bere edukien definizioan eta jarduteko neurriak Ordenantza honetan jasotako edukiak.
4. Berdintasun Plana prestatzea udalerriko emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko diagnostiko eguneratu baten emaitza izan behar da (orokorrean edo sektorialean), lehentasunak zehazten lagunduko duena (arloan batean, hainbatetan edo guztietan), udal politikarekin, bere eskumenekin eta, aldi berean, antzemandako behar, interes eta arazoekin bat datorren modua.
5. Bere kontrola ahalbidetzeko, Berdintasun Planak bere garapenean zehar egin beharreko jarraipen-txostenen mota, ebaluazioa arautu behar duten irizpideak eta eraman ahal izateko erabilgarri izango diren baliabide eta tresnak zehaztuko ditu, lan hau ateratzeko baliatuko dena.
6. Udal teknikariek Plana prestatzeko lankidetzan arituko dira, bereziki honako hauek egiteko:
 - a) Planean adierazitako eremuei eragiten dieten atal horien zehaztapena.
 - b) Berdintasunerako Planaren eta beste udal Plan edo dokumentu estrategiko batzuetan jasotako eduki eta helburuen arteko egokitzapena.
 - c) Berdintasun Planari komunikaziorako eta zabalkunderako mekanismo propioak emateko aukera baloratzea, Komunikazio Plan baten diseinuaren eta exekuzioaren bitartez.

7. Udalak, bere Berdintasun Zerbitzuaren bitartez, Planaren prestaketan, indibidualki edo kolektiboki, udalerriko emakumeen eta gizonen inplikazioa ahalbidetuko duen parte-hartze prozesuren bat diseinatu eta bultzatuko du.

8. Aurreko puntuan adierazitakoaren ildotik, Plana prestatzeko eta/edo onesteko garaian eragile aktibo bihurtuko dira elkarte feministak eta emakumeen elkarteak eta, hala badagokio, tokiko beste elkarte batzuk, eta haren jarraipena eta ebaluazioan ere parte hartuko dute.

11. artikulua. — Txostena

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 15.4 artikuluan xedatutakoaren arabera, Berdintasun Planaren berri eman beharko du, onartu baino lehen, Emakunde-Emakumearen Euskal Institutuak.

12. artikulua. — Onarpena

1. Udalaren Osoko Bilkurari dagokio, Berdintasun Zerbitzuak proposatuta, Berdintasunerako Plana onartzea edo luzatzea. Luzapenaren beharra Berdintasun Zerbitzuak jakinarazi beharko du.

2. Planaren onarpena edo luzapena ezin izango da urtebete baino gehiago atzeratu udal gobernu bakoitza eratzen denetik aurrera.

13. artikulua. — Indarraldia

Berdintasun Plan bakoitzaren indarraldiak toki-hauteskunderen ondoren eratutako udal gobernuak adinako iraupena izango du, salbu eta onartzeko aurkeztutako agiriak iraupen laburragoa aurreikusten badu arrazoi justifikatuengatik eta Berdintasun Zerbitzuaren txostenarekin edo, era berean, justifikatuta. arrazoiak, honen luzapena adosten da.

14. artikulua. — Urteko ekintza-programak

1. Berdintasunerako Planak urteko jarduketa-programak jaso beharko ditu, eta horien onarpena, hasiera eta amaierari dagokionez, aurrekontu-ekitaldi bakoitzaren hasiera eta amaierako saioekin bat egingo du.

2. Ekintza Programa bakoitzaren hasierako dokumentuan bertan egingo diren Planaren ekintza zehatzak, dauden baliabideak, baliabide erabilgarriak eta espero diren emaitzak adieraziko dira. Giza eta aurrekontu-baliabideak proportzionalak izango dira elkarren artean eta lortu nahi diren urteko helburuen arabera.

— Programa bukatzeko dokumentuak jarraipen- eta ebaluazio-txostena jasoko du lortutako aurrerapen-mailaren, gizarte-eraginaren eta hobetzeko proposamenen arabera.

III. KAPITULU

BERDINTASUNERAKO ARAUDIAREN JARRAIPENA ETA EGUNERATZEA

15. artikulua. — Orozkoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Ordenantza-ren jarraipena, ebaluazioa eta eguneratzea

Lau urtean behin, Orozkoko Udalak Ordenantza honetan aurreikusitako aginduen betetze-mailaren ebaluazioa egingo du, eta ondorioak aintzat hartuko ditu berdintasun politiken diseinua egokitzeko ondorioetarako, betetzea optimizatzeko.

Era berean, Ordenantzaren ebaluazioan testu hau Bizkaiko Lurralde Historikoko, Euskadiko Autonomia Erkidegoko eta Estatuko arau-xedapenetara zein den egokitzapen-maila aztertuko da, behar izanez gero, egoki diren aldaketak egiteko.

IV. KAPITULUA

BERDINTASUNERAKO BARNE PLANA**16. artikulua. — *Berdintasunaren plangintza udal langileen artean***

1. Udalak bere langileei emakumeen eta gizonen berdintasunerako eskubidea aitortzen die enpleguaren alderdi guztietan, lanaren antolaketan eta lan-baldintzetan barne. Era berean, bizitza pertsonala, familiarra eta lan-bizitza bateragarri izateko eskubide berdina aitortzen du, baita laneko duintasuna eta segurtasuna ere.

2. Orozkoko enplegu publikoan berdintasuna sustatzeko, Udalak barne berdintasun plana onartuko du, eta bertan bilduko dira garatu beharreko helburuak eta neurriak, urteko plangintza operatiboaren sistema, jarraipena eta ebaluazioa, egitura eta kudeaketa prozesuak, egutegia eta aurrekontua.

17. artikulua. — *Esparruak eta neurriak*

Aurreko atalean adierazitako eskubideak garatzeko, Udal Gobernuak egoki diren legezko neurri guztiak hartuko ditu, ekintza bereizle positiboak barne, hainbat jarduketaren eremutan. Konpromisoak honako ekintza hauek hartzen ditu gutxienez:

- Enpleguarekin lotutako politika eta prozeduren diagnostikoa eta berrikuspena egitea Udalaren eta zerbitzu hornitzaileen enpresen barruan, desberdintasunak epe egoki batean aurre egiteko.
- Sexu-jazarpenaren eta jazarpen sexistaren aurkako protokoloa onartzea.
- Bizitza pertsonala, familiarra eta laborala uztartzea sustatzea, langileen mende-kotasuna duten pertsonak artatzeko lan-egutegia egokitzea ahalbidetzen duten politikak ezarriz eta amatasun eta aitatasun lan-baimenak berdintzen laguntzen duten neurriak sustatzea.
- Ekintza zehatzen bidez gizonen erantzunkidetasuna sustatzen duten neurriak hartzea.

V. KAPITULUA

BERDINTASUNERAKO NEURRIAK KOORDINATZEA**18. artikulua. — *Batzorde Politikoa***

1. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoa da Orozkoko Udalak emakumeen eta gizonen berdintasunaren alorrean egiten dituen jarduketak koordinatzeko organoa.

2. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoa honako kide hauek osatuko dute:

- Lehendakaritza: Orozkoko Udaleko alkatea.
- Lehendakariordetza: Orozkoko Berdintasun Zerbitzuko arduraduna (zinegotzi kargua duena).
- Kideak: Udal-arlo bakoitzak izendatutako pertsona bat, zinegotzi maila duena.
- Idazkaritza: Orozkoko Berdintasun Zerbitzuko teknikaria.

3. Batzorde honetan emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua sustatuko da.

4. Hauek dira Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoa eginkizunak:

- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren inguruko elkarriketa-organismo iraunkor gisa aritzea udal-arlo ezberdinen artean eta horien eta Orozkoko Berdintasun Zerbitzuaren artean.
- Berdintasunerako indarrean dauden arau eta planak udal-arloek eraginkortasunez aplikatzea eta gauzatzea sustatu eta koordinatzea.
- Orozkoko Udaleko arlo bakoitzak bere jardueran emakumeen eta gizonen berdintasuna aplikatzeko hartu beharreko neurriak koordinatzea.

- d) Emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioa lortzean Orozkoko Udal osoari eragiten dioten neurrien garapena sustatzea.
- e) Ordenantza hau eta Orozkoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plana garatu eta gauzatzeko egoki irizten diren ekintzak proposatzea Sail ezberdinei.
- f) Urte bakoitzaren amaieran, berdintasun gaietan egindako ekintzen urteko jarraipen-txostena onartzea.
- g) Berdintasunerako Sail arteko Batzorde Teknikoaren lana zuzendu eta gainbegiratzea.
- h) Esleitzen zaizkion beste edozein.

19. artikulua.—Berdintasunerako Batzorde Teknikoa

1. Emakumeen eta gizonen berdintasunerako udal politikaren eraginkortasuna udaleko teknikariek beren jarduketa-esparru ezberdinetan koordinatutako jardunaren menpe dago. Koordinazio hori sustatu, kudeatu eta gainbegiratzeko, Berdintasunerako Batzorde Teknikoa sortzen da.

2. Berdintasunerako Batzorde Teknikoa Orozkoko Berdintasun Zerbitzuko ardura politikoko arduradunak zuzendu eta deituko du, idazkaritza Berdintasun Zerbitzuak beteko du eta udal teknikariek osatuko dute.

3. Batzordearen bilerek urteko gutxieneko maiztasuna izango dute, eta bilera-aldia laburtu ahal izango da batzordearen lehendakariak berez egoki irizten dionean edo bertako kideek edo Berdintasun Zerbitzuak hala eskatuta.

4. Batzordearen bileretan Berdintasun Zerbitzua egongo da, baita beharrezkotzat jotzen diren teknikariak ere. Langile horiek berdintasun gaietan etengabeko prestakuntza izango dute, Batzordearen esparruan erabaki egokiak hartzeko ekipamendua ematen diena.

5. Berdintasunerako Batzorde Teknikoaren eginkizunak hauek izango dira:

- a) Emakumeen eta gizonen berdintasunaren inguruan Orozkoko Udaleko arlo bakoitzari eragiten dioten azterlanak, txostenak, proposamenak egitea eta haien jarduna koordinatzea.
- b) Esperientziak eta proposamenak partekatzeko gune gisa balio izatea, udal-arloen arteko sinergiak sortzeko, berdintasun politiken kudeaketa eta eraginkortasuna optimizatu daitezen.
- c) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoari emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioa lortzeko Orozkoko Udalari eragiten dioten neurriak har ditzan proposatzea.
- d) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoari proposatzea arlo ezberdinek egokitzen jotzen dituzten ekintzak hartzeko, Ordenantza hau eta Orozkoko Udaleko Berdintasunerako Plana garatu eta gauzatzeko.
- e) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoari urtero egindako ekintzen eta erabilitako bitarteko eta baliabideen jarraipen-txostena prestatu eta onar dezan aurkeztea, Ordenantza honetan aurreikusitako helburuen lorpenaren ebaluazioarekin batera eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Planean. Horretarako, sail bakoitzak, horretarako diseinatutako mekanismoen bitartez, egindako ekintzen eta erabilitako bitarteko eta baliabideen berri emango du.
- f) Erakunde publiko edo pribatuarekin elkarlanetatik eratorritako lanen plangintzan, koordinazioan eta gauzatzean, hala badagokio, parte hartzea, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko egiturazko eta egungo alderdiei buruzko txostenak eta ebaluazioak lortzeko.
- g) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Batzorde Politikoak esleitzen ditzkion beste edozein.

20. artikulua. Erakundeen arteko partaidetza

Berdintasunerako udal politika gainontzeko udalekin eta beste erakunde publiko zein pribatu batzuekin modu koordinatuan sustatzeko, Orozkoko Udalak beharrezko ahaleginak egingo ditu jada finkatuta dauden sareetan loturak eta presentzia mantentzeko, baita etorkizuneko sorkuntzako beste sare eta koordinazio-formuletan parte hartzea sustatzeko.

VI. KAPITULUA

PARTE HARTZE SOZIALERAKO ESPAZIOAK**21. artikulua. — Emakumeen eta gizonen berdintasun gaietan parte hartzeko espazioak**

Urtero gizarte-partaidetzarako espazioak sortuko dira Udalerrian emakumeen eta gizonen berdintasun politiken ezarpenean parte-hartzea eta jarraipena errazteko.

22. artikulua. — Helburuak

Berdintasunari buruzko partaidetza guneen helburuak hauek izango dira:

- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko herritarren eta toki entitateen parte-hartze aktibo eta demokratikoa sustatzea.
- Emakumeen eta gizonen berdintasunaren gaian inplikaturako eragile sozial eta instituzional ezberdinen arteko topagune, eztabaida, koordinazio eta ekarpenak biltzeko gune izatea.

23. artikulua. — Partaidetza Malgua

- Parte hartzeko espazioak formatu eta metodo ezberdinetara egokituko dira, herritarren presentzia errazteko.
- Parte-hartzea sustatzeko hedapen- eta hezkuntza-estrategiak garatuko dira, hala nola, elkarre-mugimenduko pertsona nagusiekin topaketak eta bilerak, hitzaldi informatiboak, sare sozialetako kanpainak eta gizarte zibileko erakundeekin lankidetzak.

24. artikulua. — Partaidetza baxuaren kasuan jarduketak

Hamabi hilabetez jarraian parte-hartze baxua erregistratzen bada, ebaluazio bat egingo da herritarren parte hartzea eragozten duten oztopoak identifikatzeko eta neurri zuzentzaileak proposatzeko dira.

II TITULUA

GENERO-IKUSPEGIA INTEGRATZEKO NEURRIAK

VII. KAPITULUA

GENERO-IKUSPEGIA LAN PROZEDURETAN SARTZEKO NEURRIAK**25. artikulua. — Aurrekontuak**

- Udalak urtero jaso eta zehaztuko ditu bere aurrekontuetan Ordenantza honetan aurreikusitako eginkizunak betetzeko eta neurriak betetzeko, eta, oro har, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko esleitutako baliabide ekonomikoak. Zehazki, udalak konpromisoa hartzen du berdintasunera bideratutako aurrekontuaren proportzioari eusteko, eta pixkanaka handitzeko, udal aurrekontuaren %1era iritsi arte.
- Aurrekontu gehikuntza behar bada, hori kudeatzeko behar diren giza baliabideak proportzionalki handitu beharra hartuko da kontuan.
- Era berean, diru-sarreraren eta gastuen politiken diseinuan, gauzatzean eta ebaluazioan, emakumeen eta gizonen baldintza, egoera eta behar desberdinak hartuko dira

kontuan. Horretarako, hausnarketa, azterketa eta genero-ikuspegia duten aurrekontuak prestatzera zuzendutako ekimenak gauzatzea bilatuko da.

4. Aurrekontu parte-hartzaileen kasuan, emaitzen analisia datuak sexuaren arabera banatuz eta gizonen eta emakumeen ekarpenak berdin txertatzen direla ziurtatuz egingo da.

26. artikulua. — Estatistiken eta azterketen egokitasuna

1. Ordenantza honetan jasotako arauak eraginkorrak egiteko eta bere ohiko jardueran genero-ikuspegia integratzea eraginkortasunez bermatzeko, Udal Gobernuak, bere eskumenen esparruan, Martxoaren 16ko 1/2023 Lege Dekretuaren 17. artikuluko «a» eta «f» letretan xedatutakoa bete beharko du.

2. Salbuespenetan bakarrik, eta Berdintasun Zerbitzuko arduradunak onartutako txosten arrazoituaren bidez, aurretik zehaztutako betebeharren bat ez betetzea justifikatu ahal izango da.

3. Orozkoko Udalak egindako udal-ekintzaren txostenetan sexuaren arabera banatutako datuak jasoko dira beti, salbu eta Udal Idazkaritzako eta berdintasun-zerbitzuko arduradunak txosten motibatu eta onartu bat bada.

4. Udal-azterketak eta estatistikak zerbitzu-kontratuaren bidez egiten direnean, enpresa esleipendunak aurreko artikuluko atalean jasotako betebeharrak betetzeko konpromisoa onartu beharko du.

27. artikulua. — Berdintasunerako prestakuntza

1. 1/2023 Lege Dekretuaren 18. artikuluan xedatutakoa betetz, eta administrazio-jardueran genero-ikuspegia eraginkortasunez txertatzeko aukera izateko, Orozkoko Udalak bere langileen oinarritzko prestakuntza, progresiboa eta iraunkorra bermatuko du arlo horretan. emakumeen eta gizonen berdintasunarena.

2. Era berean, emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioari eta administrazio-jarduerari aplikatzeari dagozkion edukiak eskatuko dira udal-lanpostuetara sartzeko hautaketa-prozesuetako ikasketa-planetan.

3. Aurreko artikuluko lehenengo atalean ezarritakoa ahalbidetzeko, Orozkoko Udaleko langileen kudeaketaz arduratzen den langileak, Berdintasun Zerbitzuak aholkatuta, honako neurri hauek hartuko ditu gutxienez:

- a) Bere zerbitzura dauden langile politiko eta teknikoen emakumeen eta gizonen berdintasun gaietan prestakuntza maila baloratzea. Ebaluazio hori legegintzaldi bakoitzeko lehen urtean egingo da.
 - b) Ebaluazioan oinarrituta, bere zerbitzura dauden langileentzako, langile tekniko zein politikoak barne, berdintasunerako prestakuntza-proposamenak prestatu eta exekutatzeko legegintzaldirako.
 - c) Prestakuntza-proposamena udalerrian egiten diren gainontzeko prestakuntza-ekintzekin bateratzea eta koordinatzea eta prestakuntza hori genero-ikuspegiarekin egiten dela bermatzea.
 - d) Langileen ordutegiak bizitza pertsonala eta familiarra uztartzeko beharretara egokitzea.
4. Orozkoko Udalaren prestakuntza-kontratazio-prozesuetan, prestakuntza-eskumena duten entitate edo pertsonen genero-ikuspegia barne hartzeko eskatuko zaie sistematikoki.

28. artikulua. — Enplegu publikorako Sarbidea, Hornidura eta Sustapena

Egokitzeak jotzen diren beste neurri batzuen kaltetan izan gabe, Orozkoko Udaleko enplegu publikoan sartzeko, hornitzeko eta sustatzeko prozesu selektiboak arautzen dituzten arau edo administrazio egintzek, praktikaldi-aldiak barne, honako hauek jaso beharko dituzte:

- a) Klausula horren bidez, prestakuntza-berdintasuna izanez gero, emakumeei lehentasuna emango zaie euren ordezkaritza %40tik beherako kidego, eskala, maila eta kategorietan, salbu eta beste hautagaiak sexuaren arabera diskriminatzailerik ez izanagatik justifikatzen duten arrazoirik ez badu. Neurria ez aplikatzea, esate baterako, enpleguan sartzeko eta sustatzeko zailtasun bereziak dituzten beste talde batzuetakoak izatea.
- b) Horretarako, Orozkoko Udalak a) atalean ezarritakoa aplikatzea ahalbidetuko duten estatistika egokiak eta eguneratuak izango ditu eta aurreko paragrafoan aipatutako ehunekoa kalkulatzeko erreferentzia-eremua zehazteko irizpideak ezarriko ditu.
- c) Xedapenak, merezimenduen baremoek, lanbide-esperientziaren ondorioetarako, izangaiek familia-kideak zaintzeagatik eszedentzian egon diren denbora edo genero-indarkeriagatik, lanaldi murrizketei egotzi dakizkiokeen denbora edo aurreikusitako baimenak xedea amatasuna eta aitasuna babesteko, edo bizitza pertsonala, familiarra eta laborala modu arduratsuan bateratzea erraztea, baita langile publikoek genero-indarkeria dela-eta eszedentzia erabili duten denbora ere.
- d) Hautaketa, prestazio eta sustapen prozesuen garapenean amatasunari behar bezalako babesa eman dakion neurriak, jaio aurreko zein erditze ondorengo al-dian, guraso bakarreko familiek kontziliaziorako duten zailtasun gehigarria kon-tuan hartuta, sexuaren araberrako diskriminazio-egoeretan sartzeari saihesteko. Hala, deialdi bakarreko sistemaren araberrari ariketak edo probak egiten diren prozesuetan edo hautagaiak agertzea eskatzen duten bestelako ekintzak egiten direnetan, haurdunaldi, erditze edo edoskitze egoerek, behar bezala egiaztatuta, justifikatzen duten kausa izan daitezke, ekitaldia ospatzeko ordua edo lekua-ren inguruabarrak aldatzea. Aldaketa-eskaeren arretak antolamendu-neurri beharrezko eta egokiak ekarriko ditu hautagai guztien partaidetza-berdintasunaren printzipioa bermatzeko.

29. artikulua. — Genero-eraginaren ebaluazioa

1. Orozkoko Udalak, arlo, sail edo gidatze-batzordearen bidez, edozein udal-araudi prestatu aurretik, proposamenak emakumeen eta gizonen egoeran izan dezakeen era-gina ebaluatu beharko du. Administrazio-egintzak ez dira artikulua honetan aurreikusitako izapideen menpe egongo, salbu eta enplegu publikoko eskaintza eta lekualdatze-lehia-keten deialdietan.

2. Eraginaren ebaluazioa abiapuntutzat hartuta, arau-proiektuak neurri zehatzak jaso beharko ditu emakumeen eta gizonen egoeran eragin negatibo oro neutralizatzeko, bai eta identifikatutako desberdintasunak murrizteko edo ezabatzeke ere.

3. Eraginaren ebaluazioa eta proposatutako neurriak Berdintasun Zerbitzura bidali-ko dira, ebaluazioaren egokitasunari buruzko berri eman dezan. Arau-proiektuari eran-tsitako txostenean, artikulua honi dagokionez jarraitutako urratsak eta eraginaren ebalua-zioaren emaitzak zehaztu beharko dira.

4. Orozkoko Udalak genero-eraginaren alde aurretiko ebaluazioa egiteko eta neurri proaktiboak sartzeko jarraibide zehatzak ematen dituzten jarraibideak garatu eta onartuko ditu. Hala egin ezean, Emakundek toki entitateentzat proposatzen dituen jarrai-bideetatik bideratuko da.

5. Arautegia sustatzen duen arloa, saila edo batzordea izango da ezarritako neu-rien eraginkortasuna zaintzearen arduradun eta horien ondorioen berri emango dio Ber-dintasun Zerbitzuari.

6. Hirigintza-planak alde aurretik genero-eraginaren ebaluazioa izango dute eta berdintasuna sustatzeko neurri zehatzak jaso beharko dituzte.

30. artikulua. — Kontratazio Publikoa

1. Kontratazio publikoaren arloan, Orozkoko Udalak genero ikuspegi transbertsala aplikatzeko konpromisoa hartu du. Horrek esan nahi du esleipen irizpideetan emaku-

meen eta gizonen berdintasuna sustatzeko klausulak sartuko direla, emakumeen eta gizonen berdintasunari dagozkionak, baremo osoaren %5eko gutxieneko pisua izango duena eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez sexistatik haratago doan gauzatzeke baldintza berezi bat gutxienez. Konpromiso hori presente egongo da, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada kontratuak ez duela eraginik genero berdintasunean, Berdintasun Zerbitzuak aztertu eta onartutako txosten baten bidez.

2. Genero-ikuspegia kontratuaren funtsezko ezaugarri teknikoak denean, kontratuaren objektuaren definizioan emakume eta gizonen arteko berdintasunari buruzko aipamena berariaz sartuko da.

3. Kontratuaren izaerak genero-berdintasuneko gaietan gaitasun espezifikoak eskatzen baditu, arlo horretako esperientzia, prestakuntza eta ezagutzak kaudimen tekniko edo profesionaleko baldintzat hartuko dira, indarrean dagoen kontratazio publikoaren araudiarekin bat etorriz.

4. Oroskoko Udalak kontratazio-prozeduretatik kanpo utziko ditu genero-berdintasunari buruzko estatuko eta foru arauak betetzen ez dituzten pertsona fisiko eta juridikoak. Honen barruan sartzen da berdintasun-planik edo zehapen irmorik ez egotea arlo honetan arau-hauste larriengatik.

5. Genero-berdintasunari lotutako klausulak betetzen direla bermatzeko:

- a) Kontratazio-erakundeek klausula hauek betetzen dituztela eraginkortasunez frogatu beharko dute, aldez aurretik eskakizunik behar izan gabe.
- b) Pleguetan zehaztuko dira berdintasun klausulak ez betetzearen ondorioak, aplikagarria den legediaren arabera.
- c) Kontratuaren jarraipena eta exekuzioaz arduratzen den unitateak klausula hauek betetzen direla egiaztatuko du eta genero berdintasunaren arloan eskumena duen udal edo foru organoaren aholkua jaso ahal izango du.

31. artikulua. — *Diru-laguntzak*

1. Oroskoko Udalak, bere eskumenen esparruan, genero-ikuspegia txertatuko du diru-laguntza publikoetan. Oinarriek edo arauak berdintasuna sustatzeko eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak ezabatzeko neurriak jaso behar dituzte. Salbuespen izango dira txosten arrazoitu baten bidez justifikatzen diren kasuak, genero berdintasunaren arloan eskumena duen toki-erakundeari kontsulta egin ondoren.

2. Ez zaie diru-laguntzarik emango genero-bereizkeriagatik zigortuta dauden entitateei edo pertsonaei, edo genero-berdintasunari buruzko estatuko araudia betetzen ez duten entitate edo pertsonaei, berdintasun planak eta jazarpenaren aurkako neurriak barne.

3. Diru-laguntzaren xederako garrantzitsua den bakoitzean, entitate eskatzaileek genero berdintasunean aurrekariak egiaztatu beharko dituzte, helburuen artean edukitzea edo gai horretan trebatutako langileak izatea.

4. Balorazio baremo osoaren %5 gutxienez entitate eskatzaileen genero berdintasun politiketara bideratuko da, kontrakoa justifikatzen ez bada.

5. Emakumeen eta gizonen berdintasunaren inguruko betebeharrak espezifikoak ezarriko dira exekuzio baldintza berezien artean, hizkuntza eta irudien erabilera ez sexistatik haratago.

6. Entitate onuradunek betebeharrak betetzea justifikatzen duten txostenetan sexuaren arabera banatutako informazioa eman beharko dute.

7. Entitate onuradunek genero-berdintasunerako klausulak eraginkortasunez betetzen dituztela egiaztatu beharko dute, eta egiaztapen-ekintzak egin.

32. artikulua. — *Plan sektorialak eta udal plan estrategikoa*

1. Oroskoko Udalak genero-ikuspegia barne hartuko du bere plan sektorialetan eta estrategikoetan, bai eta berdintasuna sustatzeko eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak ezabatzeko neurriak ere, bereziki kontuan hartuta genero faktoreak gertatzen diren emakumeen egoera diskriminazio anizkoitza. Hori guztia, salbu eta txos-

ten arrazoitu baten bidez planak generoarekiko duen garrantzirik eza justifikatzen ez bada. Txostena emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan eskumena duen Berdintasun Zerbitzura bidaliko da, haien iritzia jaso dezan.

2. Orozkoko Udalak bermatuko du plan sektorialen eta estrategikoen txostenetan edo ebaluazioetan, baita aurreko diagnostikoetan ere, aurreikusitako ebaluazio-adierazleen eta planean garatutako neurrien onuradunen sexuaren arabera banatutako informazioa ematen dela.

33. artikulua. — Ordezkaritza edo osaera orekatua

1. Ordezkaritza edo osaera orekatua ulertuko da emakumeen eta gizonen presentzia bermatzen duen egoera hori, sexu bakoitzeko pertsonak ehuneko hirurogeitik gorakoak ez izan eta ehuneko berrogeitik beherakoak izan ez daitezen, aipatzen den taldean.

2. Ordezkaritza edo osaera orekatuak hauteskunderen ondoren sortzen den udal gobernuaren eraketari eragingo dio, eta oreka hori ere sustatu beharko da Batzordeen, izendapen askeko karguen, epaimahaien osaeran, hautaketa-epaitegietan, udal-kontseiluetan eta gobernu-organoen osaeran, partaidetza, eta beste udal administrazio-organoen batzuetan.

3. Pertsona anitzeko administrazio-organoei dagokienez, Ordenantza honen ondorioetarako, ordezkaritza orekatua dagoela kontsideratzen da, lau kide baino gehiagoko organoetan, bi sexuetakoko pertsonak gutxienez %40 ordezkatuta daudenean. Gainerakoan, bi sexuetakoko pertsonak ordezkatuta daudenean.

4. Salbuespenez, eta Orozkoko Udaleko emakumeen eta gizonen berdintasun gaitan eskumena duen organoa denez berdintasun-zerbitzuaren aldeko txostenarekin, pertsona anitzeko administrazio-organoei ordezkaritza orekatuaren irizpidea ez aplikatzea udalerrietan justifika daitezke, ondoko kasuak:

- a) Sexu bateko zein besteko pertsonen presentzia kasuan kasuko organoari dagokion sektorean edo erreferentzia-eremuan %40ra iristen ez denean. Kasu horretan, bermatu beharko da, gutxienez, ordezkaritza txikiagoko sexua duten pertsonen organoan presentzia dagoela aipatutako sektore edo eremuan duten presentzia proportzionala, hurrengo paragrafoetan adierazitako egoeraren bat gertatzen ez bada.
- b) Organoan emakumeen ordezkaritza %60 baino handiagoa denean, gainordezkaritza hori emakumeek erabaki-eremuetan duten ordezkaritza eskasetik eratorritako desberdintasun-egoera historikoa zuzentzeko xedearekin bat etorritzen da.
- c) Kasuan kasuko organoan parte hartzeko gaitasun, trebakuntza eta prestakuntza egokia duen sexu jakin bateko pertsonarik ez dagoenean edo, egon arren, hori egin ezin dutenean sor dezakeen lan-gainkargagatik edo behar bezala justifikatutako beste arrazoi batzuegatik.
- d) Bere kideen izendapena karguaren arabera egiten den organoen kasuan eta/edo izendapen hori hainbat erakunde edo erakundek egiten dutenean. Kasu horretan, ordezkaritza orekatuaren irizpideari eutsi beharko zaio erakunde berak izendatutako pertsona-taldeari dagokionez, salbu eta aurreko paragrafoetan aurreikusitako hipotesiren bat aplikatzen ez bada.
5. Ordezkaritza edo osaera orekatua babesteko eta defendatzeko, Udal Gobernuak neurri egokiak hartuko ditu, hurrenez hurren, honako hauei zuzenduta:
 - a) Hautetsiei jokabide edo hizkuntza estereotipatuak edo beste edozein jazarpenek eragin diezaietela saihestea.
 - b) Hautetsiek bizitza pribatua, bizitza profesionala eta bizitza publikoa uztartzeko gai direla bermatzea, adibidez, ordutegiek eta lan-metodoek bakoitzak bere egin-kizunetan bete-betean parte hartzeko aukera ematen dutela bermatuz.

34. artikulua.— *Hizkuntzaren erabilera ez-sexista*

1. Udalak zuzenean edo hirugarren pertsonen edo entitateen bitartez egiten dituen dokumentu eta euskarrietan hizkuntza mota ororen erabilera ez sexista egingo du.
2. Era berean, sexu baten edo bestearen nagusitasunaren edo gutxiagotasunaren ideian edo femenino eta maskulinoen rol estereotipatueta oinarritutako hitzezko adierazpen eta irudien aurreiritziak, praktikak eta erabilera saihestuko ditu. Horretarako, emakumeen eta gizonen berdintasunaren aldeko borrokan genero estereotipoek duten egingizun kontrakoragarriaz sentsibilizatzeko jarduerak eta kanpainak egingo ditu.
3. Udalerrian hizkuntzaren erabilera ez sexista edo estereotipo sexistak erabiltzea-ekin ulertu behar dena mugatzeari dagokionez, Berdintasun Zerbitzua arduratuko da gai honi buruz entitate bakoitzari azken emaitza bat datorrela aholkatzea Ordenantza honekin.

III. TITULUA**BERDINTASUNERAKO NEURRIAK EREMU-SEKTORIALETAN****VIII. KAPITULUA****PARTAIDETZA SOZIOPOLITIKOA****35. artikulua.— *Emakumeen parte hartzea***

1. Udalerriko emakumeek eta gizonak eskubidea dute gobernuan eta tokiko bizitza publikoan berdintasunez parte hartzeko.
2. Emakumeen tokiko partaidetzaren egoera diagnostikatzeko eta sakontzeko konpromisoa hartzen du Udalak, tokian tokiko gaietan parte hartzea mugatu ohi duten arrazoiak eta motibazioak ezagutzeko.
3. Udalak, Berdintasun Zerbitzuaren bitartez, emakumeen partaidetza indibidual edo kolektiboan bermatzeko oztipoak kentzen dituzten formulak bilatzeko lan egingo du, parte hartzeko prestakuntza-ekintzak barne, edo parte-hartze prozesuak euren behar praktikoa eta interes estrategikoetara egokitzen laguntzen duten neurriak ezartzeko.

36. artikulua.— *Berdintasuna sustatzeko diru-laguntzak*

1. Emakumeen presentzia, parte-hartzea eta aitortza handiagoa sustatzeko udal-bizitzaren esparru guztietan, emakumeen presentzia, parte-hartzea eta aitortza hori hobetzearen alde egiten duten jardueretarako elkarte eta erakundeek aurkeztutako diru-laguntzen eskabideek lehentasuna izango dute eta urtero eskainiko da, ezinbesteko kasuetan izan ezik.
2. Aldian-aldean, berdintasuna sustatzeko Udalak ematen dituen diru-laguntzek he-rritarrengan eragiten duten genero-eragina aztertuko da, laguntzei buruzko pertzepzioan alde nabarmenak dauden zehazteko eta, hala badagokio, neurri zuzentzaileak antola-tzeko.

IX. KAPITULUA**KOMUNIKAZIOA, KULTURA ETA KIROLA****37. artikulua.— *Hedabideak***

1. Udal korporazioak ez die diru-laguntzarik, laguntzarik edo kontraturik emango bere komunikazio-lanak egitean emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuarekin konprometitzen ez den edozein komunikabide soziali.
2. Orozkoko Udalaren alde kolaboratzen edo lan egiten duten hedabideen konpro-misoak, gutxienez, alderdi hauetan eragingo du:
 - a) Hizkuntzaren erabilera ez sexista egitea.
 - b) Emakumeek ingurunean duten parte-hartze aktiboa bermatzea, bi sexuen pre-sentzia orekatua eta irudi plurala izateaz gain, bizitzako esparru ezberdinetan

betetzen dituzten funtzioei buruzko edertasun kanonak eta estereotipo sexistak alde batera utzita.

- c) Emakumeek sustatutako edo haiei zuzendutako jarduera politiko, sozial, kirol edo/eta kulturalen zabalkundea bermatzea, baita haien ahalduntzearen alde egiten dutenak ere.
- d) Ahal den neurrian, udalerriko emakumeentzat –bakarka edo taldean– partaide-tza-espazio espezifikoak (iritzi zutabeak...) gaitzea, errealitatearen iritzi, bizipen eta interpretazioek oihartzun soziala izan dezaten.

38. artikulua. — *Kultura*

1. Udalak aztertuko du tokiko kultura-politika genero-prismatik abiatuta, eta neurri egokiak hartuko ditu emakumeek kultura-esparruan parte hartzeari dagokionez (bai sorkuntzari, erakusketari edo zabalkundeari, bai kontsumoari dagokionez) antzemandako gabeziak progresiboki zuzentzeko.

2. Horretarako, udalerriko kultur ekitaldiak antolatzean, Orozkoko herritarren kontziliazio beharrak aintzat hartuko dira ahal den guztietan, bai ordutegiak aukeratzerakoan, bai haurtzaindegien eskaintzan.

3. Era berean, egungo joera orekatzeko, emakumei bitarteko egokiak eta eskura-garriak emango dizkie produkzio artistiko eta sorkuntzan duten inplikazioa sustatzeko, eta, gizonezkoen kasuan, kultur jardueren kontsumoan duten parte-hartzea sustatuko du.

4. Aldi berean, bere kultura politikaren esparruan programatutako eduki desberdinenak mezu eta/edo irudi sexistarik gabekoak izango direla bermatuko du.

39. artikulua. — *Jaiak*

1. Udalak herri mailan jai-espazio eta denboraren balio sinbolikoa aitortzen du eta, beraz, emakumeekiko izan ditzaketen alderdi diskriminatzaileak diagnostikatu, ezagutu eta aintzat hartzeko konpromisoa hartzen du. Era berean, jaien denbora eta espazioa osatzen duten elementu guztiek berdintasun eta ekitate irizpideak zorrotz betetzen dituztela bermatuko du.

2. Udala bermatuko du jai-jarduerak eta sortzen duten giroak udalerriko pertsona guztien gozamina sustatzeaz, pertsona horietako batek ere jai-eskubidea eta ekintza guztietan parte hartzeko eskubidea mugatu gabe, sexua, adina, jatorria, hezkuntza-maila, egoera ekonomikoa edo sexu-aukera direla eta.

40. artikulua. — *Kirol praktika eta ohitura osasungarriak*

1. Udalak lankidetzat bultzatuko du kirol-esparruko eragileekin, emakumeen kirol-jarduera edozein diziplinan (edo modalitatetan), tipologiatan (amateurra, «federatua», etab.) eta/edo adin-taldetan sustatzeko konpromisoa lortze aldera.

2. Era berean, oreka sustatuko du emakumeen eta gizonen presentzia kirol praktikan ez ezik hari lotutako kudeaketa eta erabakiak hartzeko arloetan ere (klubak, elkar-teak, etab.).

3. Udalak, urtean gutxienez programa bat eskainiko du kirola eta/edo ohitura osasungarriak sustatzeko bereziki emakumezkoen zuzenduta.

4. Udalak emakumeak eta gizonak sexuaren arabera bereizitako ustezko gaitasun eta ezaugarrietan oinarritutako atributuetan, kirol-praktika ezberdinetan sartzen dituzten estereotipoak apurtzera zuzendutako aisialdi-kirol jarduerak biltzen dituen udal-kirol eskaintza anitza bermatuko du. Era berean, gainerako herri kirol eragileak kirolaren dibertsifikazioaren alde lan egitera bultzatuko ditu.

5. Udalak banakako kirolariei edo kirol klubari ematen dizkien sari, aitortzen edo diru-laguntzek oreka mantenduko dute horien onuradun diren emakume eta gizonen artean. Horretarako, sexuaren araberrako analisi banakatua egingo da eta beharrezko aldaketak sartuko dira genero-arrakalak antzematen badira.

X. KAPITULUA**HEZKUNTZA****41. artikulua — Hezkidetza eta sexu eta genero aniztasuna**

1. Udalak, hezkuntza, prestakuntza eta pertsonen sozializazioan eragina duten erakundeekin harremana ezarriko du, balio, eredu eta erreferente berdinzaleagoak sustatzeko eta bultzatzeko bereziki garrantzitsuak direlakoan.

2. Udalaren lehentasunezko helburua izango da tokiko eskola komunitatearen ordezkaritzaekin (irakasleak, ama-aitak, tutore legal, ikasleak, etab.) eta formalekin eta ez-formalekin lotutako beste organo edo entitate batzuekin harreman iraunkor eta arina mantentzea, hezkuntza, beharrak detektatzeko eta udalerrian berdintasunaren kultura garatzeko neurriak sustatzeko.

3. Era berean, Berdintasun Zerbitzuak udalak egiten dituen ikastetxeetarako deialdietan parte hartuko du, eta hala badagokio, beharrezko partaidetza-espazioak sortuko ditu, hezkuntza-komunitate formal eta informal osoak beharrianak hautematen eta neurrien diseinuan parte har dezan, berdintasunaren alde era koordinatuan.

4. Udalak, Berdintasun Zerbitzuaren bitartez, lankidetza-ekimenak diseinatu eta ezarriko ditu ikastetxeekin eta prestakuntza formal eta informaleko entitateekin, berdintasunarekin lotutako balioak sustatzera zuzenduta.

5. Berdintasunerako sentsibilizazio-kanpainen berariazko tratamendua eta hedapena izango dute ikastetxeetan eta/edo tokiko prestakuntza-entitate formal eta informaletan.

42. artikulua. — Aniztasuna sexu eta genero identitatean

1. Udalak aniztasuna aitortzen du sexu orientazio eta genero identitate aniztasunari dagokionez. Gainera, aitortzen du pertsonak harreman ez heterosexualen bidez elkartu eta familia eredu alternatiboak sor ditzakeela. Horregatik guztiagatik, udalerriko herritar guztien heterosexualitatea ez dela bere gain hartu behar, eta genero identitatearen autodefinizioak askatasunez autogestionatu daitezkeela erakundeak ere onartzen du. Azkenik, baieztatzen du lesbianek, gayek, bisexualek, transexualek, intersexualek eta bestelako identitate eta orientazioek, diskriminazio espezifikoak jasaten dutela heteroaraubidearen parametroetatik kanpo gelditzeagatik.

2. Horregatik konpromisoa hartzen du:

- Kanpainen edo beste bide batzuen bidez, harreman afektibo-sexualen, ugalketa harremanen eta genero identitatearen askatasunari eta aniztasunari buruz sentsibilizatzea.
- LGBTI+ komunitateak jasaten duen diskriminazioari aurre egiten dioten tresna eta neurri zehatzak ezartzea.

AZKEN XEDAPENA

Ordenantza hau Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean eta aldatu edo indargabetu arte, indarreraren egongo da.